

Željka Barun

Ovlašteni aktuar

Po Rješenju Agencije za nadzor osiguranja FBiH

Broj: 1.0.-021-370/08 od 11.03.2008.god.

Nadzorni odbor ADRIATIC osiguranja d.d.

Uprava ADRIATIC osiguranja d.d.

MIŠLJENJE I IZVJEŠĆE OVLAŠTENOG AKTUARA
o obračunu matematičke pričuve
uz
MIŠLJENJA OVLAŠTENOG AKTUARA
na finansijska izvješća i godišnje izvješće (životno osiguranje) za 2018. godinu
ADRIATIC osiguranja d.d.

Sarajevo, ožujak/mart 2020.godine

Sadržaj

I OPĆI PODACI.....	3
MIŠLJENJE OVLAŠTENOG AKTUARAO OBRAČUNU MATEMATIČKE PRIČUVE	4
MIŠLJENJE OVLAŠTENOG AKTUARA O OBRAČUNU PRIČUVE ZA PRIJENOSNE PREMIJE ZA DODATNA OSIGURANJA UZ ŽIVOTNO OSIGURANJE	6
MIŠLJENJE OVLAŠTENOG AKTUARA O OBRAČUNU PRIČUVE ŠTETA ŽIVOTNIH OSIGURANJA.....	7
MIŠLJENJE OVLAŠTENOG AKTUARA NA FINACIJSKA IZVJEŠĆA I GODIŠNJE IZVJEŠĆE O POSLOVANJU.....	8
ZAKLJUČAK	12

I OPĆI PODACI

Ovo Izvješće ovlaštenog aktuara daje se temeljem Članka 118. Zakona o osiguranju (Sl.novine FBiH br.23/17) i doneseno je na temelju financijskih izvještaja i godišnjeg izvještaja o poslovanju Društva u 2019.godini.

Društvo za osiguranje ADRIATIC Osiguranje d.d. (u daljnjem tekstu Društvo) organizirano je kao dioničko društvo. Sjedište Društva je u Sarajevu, Trg međunarodnog prijateljstva 20.

Rješenjem Agencije za nadzor broj 1.0.-021-802-1/07 od 09.08.2007. Društvo je dobilo odobrenje za rad svih vrsta neživotnog osiguranja.. Rješenje o izmjenama i dopuni Rješenja o odobrenju za rad izdano je pod brojem r.1.0-021-907/08 od 30.05.2008.

Društvo je upisano u sudski registar pod brojem 065-0-Reg-06-002934 kod Općinskog suda u Sarajevu. Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu broj 065-0-Reg-07-003194 od 04.12.2007. izvršen je upis usuglašavanja u skladu s odredbama Zakona o društvima za osiguranje u privatnom vlasništvu. Podaci o promeni sjedišta Društva 065-0-Reg-08-001870.

Identifikacijski broj društva je 42002131140004

Porezni broj društva je 01700323

Šifra djelatnosti:	66.01	66010 poslovi osiguranja života
	66.03	66.030 poslovi ostalog osiguranja

Osoba ovlaštena za zastupanje je gđa Marina Miočić-Hamidović, direktor Društva i Kornelije Vujnović, član Uprave društva.

MIŠLJENJE OVLAŠTENOG AKTUARA O OBRAČUNU MATEMATIČKE PRIČUVE

ADRIATIC OSIGURANJE d.d. je s datumom vrednovanja 31.12.2019.godine formiralo matematičku pričuvenu za životna osiguranja (druge vrste osiguranja za koje se formira matematička pričuvena ne postoje u portfelju Društva).

Matematička pričuvena društva ADRIATIC OSIGURANJE d.d. na dan 31.12.2019. iznosi:

- **12.000.395,00 KM** bruto iznos,
- **0,00 KM** je reosigurateljni dio i
- **12.000.395,00 KM** je matematička pričuvena, neto od reosiguranja.

Cilmerizacija iznosi 222.854 KM.

Društvo čuva odgovarajuće podatke za izračun matematičke pričuvene.

Računalni programi za obračun matematičke pričuvene i dokumentacija izrađena na temelju tih računalnih programa temelje se na vjerodostojnim izvornim podacima i udovoljavaju programiranim računskim kontrolama računalnih izračuna.

Suma matematičke pričuvene društva za osiguranje i obveze reosiguratelja dovoljne su za pokrivanje svih obveza iz ugovora o osiguranju na 31.12.2019.

Metode i temelji obračuna za obračun matematičke pričuvene su u skladu s važećim propisima, Mjerilima za matematičku pričuvenu životnih osiguranja i drugih osiguranja za koja se obračunava matematička pričuvena i aktuarskom strukom.

Premije za ugovore o osiguranju zaključene tijekom financijske godine dovoljne su da na temelju razumnih aktuarskih pretpostavki, i uzimajući u obzir druge financijske izvore društva koji su dostupni za tu svrhu, omogućuje društvu ispunjenje svih njegovih obveza u odnosu na te ugovore o osiguranju, a posebno oblikovanje odgovarajuće matematičke pričuvene.

Podloge za izračun matematičke pričuvene su podaci o policama koje su bile aktivne na dan 31.12.2019.godine.

Na temelju navedenih podloga, **potvrđujem da je matematička pričuva na dan 31.12.2019. društva za osiguranje ADRIATIC OSIGURANJE d.d. obračunata u skladu s važećim propisima, Mjerilima za matematičku pričuvu životnih osiguranja i drugih osiguranja za koje se obračunava matematička pričuva, Pravilnika o formiranju i načinu obračunavanja matematičke pričuve i drugih osiguranja za koje se obračunava matematička pričuva i u skladu s načelima struke osiguranja i aktuarske struke.**

U skladu s čl.26. Pravilnika o minimalnim standardima za izračun tehničkih pričuva osiguranja, glava IV, Mjerila za matematičku pričuvu životnih osiguranja, iskaz matematičke pričuve po vrstama osiguranja koji se nalaze u portfelju Društva je sljedeći:

1. prema prebivalištu osiguranika:

a) osiguranje u zemlji	12.000.395,00 KM
b) osiguranje u inozemstvu	0,00 KM

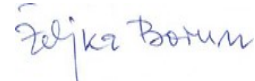
2. odvojeno po poslovima osiguranja

- Za ugovore osiguranja bez sudjelovanja u dobiti (osiguranja za slučaj smri) 5.307.494 KM
- Za ugovore osiguranja bez sudjelovanja u dobiti (mješovita osiguranja) 3.854.151 KM
- Za ugovore osiguranja sa sudjelovanjem u dobiti (mješovita osiguranja) 2.838.751 KM

Na osnovu gore navedenog dajem **POZITIVNO mišljenje na obračun matematičke pričuve, iz razloga što matematička pričuva obračunata u skladu s aktima Društva, Mjerilima za matematičku pričuvu osiguranja života, ekonomskim načelima, pravilima aktuarske struke i struke osiguranja.**

Sarajevo, 21.03.2020.

Željka Barun
Ovlašteni aktuar

MIŠLJENJE OVLAŠTENOG AKTUARA
O OBRAČUNU PRIČUVE ZA PRIJENOSNE PREMIJE
ZA DODATNA OSIGURANJA UZ ŽIVOTNO OSIGURANJE

Osnovica za obračun bruto prijenosne premije je naplaćena premija zan dodatna osiguranja uz životno osiguranje u obračunskom razdoblju 01.01.2019.-31.12.2019.godine.

Podloge za obračun prijenosne premije su podaci pojedinačno po polici, početku i isteku osiguranja, iznosima premije za zadnju osigurateljnu godinu, dinamici plaćanja premije raspoloživi za obračun, a koje je ovlaštenom aktuaru Uprava Društva stavila na raspolaganje

Na temelju dostavljenih podloga za obračun prijenosne premije kako je gore navedeno, potvrđujem da su prijenosne premije dodatnih osiguranja uz životno osiguranje na dan 31.12.2018., u iznosu:

• <i>Naplaćena premija je</i>	162.477 KM
• <i>Bruto prijenosna premija je</i>	22.653 KM
• <i>Reosiguranje u bruto prijenosnoj premiji je</i>	0 KM
• <i>Neto prijenosna premija od reosiguranja</i>	22.653 KM

Na temelju dostavljenih podloga za obračun prijenosne premije, **dajem POZITIVNO MIŠLJENJE na obračun prijenosnih premija iz razloga što su prijenosne premije za dodatna osiguranja uz životno osiguranje na dan 31.12.2019. godine obračunata u skladu s Mjerilima za prijenosne premije i Pravilnikom o formiranju i načinu obračunavanja prijenosnih premija, pravilima aktuarske struke i struke osiguranja**

U Sarajevu, 21.03. 2020.

Željka Barun

ovlašteni aktuar

MIŠLJENJE OVLAŠTENOG AKTUARA O OBRAČUNU PRIČUVE ŠTETA ŽIVOTNIH OSIGURANJA

Pričuve šteta za životno osiguranje i dodatna osiguranja uz osiguranje života na dan 31.12.2019. godine za osiguranje ADRIATIC osiguranje d.d. obračunate su u iznosu:

• Bruto pričuva za prijavljene štete životno osig.	436.839 KM
• Bruto pričuva za prijavljene štete dop.nezgoda	1.921 KM
• Pričuva za nastale neprijavljene štete živ.osig	270.000 KM
• <u>Udio reosiguranja</u>	<u>0 KM</u>
• Neto pričuva šteta	708.760 KM.

Pričuva za prijavljene štete utvrđena je od strane Sektora šteta pojedinačnom procjenom za svaku štetu.

Pričuva za štete nastale, neprijavljene određena je osnovnom metodom ulančanih ljestivica.

Na temelju dostavljenih podloga za obračun pričuve šteta, dajem POZITIVNO MIŠLJENJE na obračun pričuve šteta iz razloga što su pričuve šteta na dan 31.12.2019.godine obračunate u skladu s Mjerilima za pričuvu šteta i Pravilnikom za pričuve šteta, pravilima aktuarske struke i struke osiguranja.

U Sarajevu, 21.03.2020. .

Željka Barun
ovlašteni aktuar

MIŠLJENJE OVLAŠTENOG AKTUARA NA FINACIJSKA IZVJEŠĆA I GODIŠNJE IZVJEŠĆE O POSLOVANJU

Društvo je uz prethodno podnijeto mišljenje ovlaštenog aktuara donijelo sve uvjete osiguranja i tarife premija koji se tiču poslova koje Društvo obavlja i za koje je registrirano.

U 2019.godini u primjeni nije bilo novih tarifa.

U odnosu na 2019.godinu naplaćena premija u 2019.godini je manja i iznosi 4.609.218 ili 93,46% naplaćene premije ŽO u 2018.godini.

Broj aktivnih polica na da 31.12.2019. je 28.195. Od toga je 2.584 police s osiguranjem doživljenja i smrti, 25.611 polica je risiko polica i 1.991 polica ima dopunsko osiguranje od nezgode. 51 polica je kapitalizirana.

Od životnih osiguranja, Društvo u svom portfelju ima

- *Osiguranje života u slučaju smrti i doživljenja (mješovito životno osiguranje) i*
- *Osiguranje života u slučaju smrti (risiko osiguranje)*

Odlukom o maksimalnom samoprdržaju za životno osiguranje samoprdržaj je 60.000 KM. Obzirom da u 2019. niti po jednom ugovoru rizični dio osigurane svote nije veći od 60.000 KM, tako niti jedan Ugovor nije bio reosiguran.

U 2019.godini Društvo je imalo 571 štetu u obradi, od toga 558 šteta životnog osiguranja i 13 šteta dopunske nezgode. Potpuno je riješeno je 488 šteta. Isplaćene su 416 štete, 412 životnog osiguranja i 4 šteta dopunske nezgode. Otklonom je riješeno 80 šteta, 76 životnog osiguranja i 4 šteta dopunske nezgode U pričuvi je na dan 31.12.2019 bilo 75 šteta. Od toga je 5 šteta dopunske nezgode, a 70 štete životnog osiguranja.

Ukupno je isplaćeno 416 štete u iznosu 2.794.243 KM. Od toga je bilo

- 90 smrti osiguranika s ukupnom naknadom u visini 481.189 KM,

- 142 doživljenja po policama štednog životnog osiguranja s udjelom u dobiti s ukupno isplaćenom osiguranom svotom zajedno s dobiti u iznosu 1.597.763 KM,
- 45 otkupa police s isplaćenom otkupnom vrijednositi 146.501 KM, te
- 135 štete po riziku bolovanja i otkaza ukupne naknade 223.629
- 4 štete dopunske nezgode s ukupno isplaćenom naknadom u iznosu 1.528 KM

Prosječan broj dana od prijave do obrade štete je 55 dana (najčešće oko 40 dana)
 Prosječan broj dana od obrade do isplate šteta je 5 dana. Na osnovu toga može se reći da je stupanj ažurnosti obrade šteteta od prijave do obrade zadovoljavajući, a također i od obrade do isplate.

Na dan 31.12.2019. Društvo nema obrađene štete koje nisu isplaćene.

Društvo je u skladu s čl.11 Pravilnika o elementima i kontroli margine solventnosti vršilo poseban izračun kapitala i jamstvenog fonda za poslove životnog osiguranja (Obrazac K), te izračun margine solventnosti (Obrazac MS-2). Margina solventnosti za poslove životnog osiguranja izračunata je u iznosu 1.211.696 KM.

Jamstveni fond izračunat je u visini 5.670.887 KM.

Osnovni apital čine:

❖ Uplaćeni dionički kapital	3.000.000
❖ Zakonske pričuve	1.150.559
❖ Statutarne pričuve	34.087
❖ <u>Akumulirane dobiti /čl. 3. st. 1. t.3. Pravilnika/</u>	<u>1.263.387</u>
Osnovni kapital	5.448.033

Dodatni kapital čine

- Iznos priznatog neamortizovanog troška provizije zaključenih ugovora živ. osig. /čl.4. t.3. Pravilnika/ 222.854
Dodatni kapital	222.854

Ukupni jamstveni fond je 5.670.887 KM

Odbitne stavke su 93.588 ispravka vrijednosti koja nije stavljena na teret rezultata.

Kapital društva za osiguranje iznosi 5.577.299 KM.

Na temelju izračuna smatram da je Društvo sposobno osigurati adekvatnost kapitala obzirom na vrste osiguranja i opseg poslova koje obavlja, te mogu konstatirati da je Društvo bilo likvidno tijekom 2019.godine.

Društvo je prema Pravilniku o visini i načinu ulaganja sredstava, sredstva Društva ulagalo u namjene predividene spomenutim Pravilnikom. Iznosi i udjeli uloženi u pojedine namjene vidljivi su iz obrazaca US-1, US-2, US-3.

Sredstva tehničkih rezervi su visini 731.413 KM pokrivena su nenamjenskim depozitom u visini 600.000 (82,03%) i sredstvima na računima društva u iznosu 131.413 (17,97%).

Sredstva matematičke rezerve u iznosu 12.000.395 KM uložena su na sljedeći način:

❖ Obveznice kojima se truguje na organiz.trž. u BIH	562.720	4,69%
❖ Zajmovi osigurani vrij.papirima	250.000	2,08%
❖ Zajmovi u iznosu otkupne vrijedosti	1.222.435	9,88%
❖ Nekretnine i druga prva na nekretnini	4.037.104	33,64%
❖ Ulaganja u depozite i zajmove bankama	6.250.000	52,08%
❖ <u>Sredstva na računima društva</u>	<u>53.162</u>	<u>0,44%</u>
UKUPNO	12.375.421	103,13%

Depoziti iz sredstava MROŽ-a položeni su kod više banaka. Kod svake banke položen je depozit manji od 15% matematičke rezerve.

Ulaganje u nekretnine raspoređena su na 4 cjeline u skladu s Pravilnikom o ulaganju. Ostala ulaganja, u obveznice, zajmove i nekretnine su, također, u skladu s Pravilnikom o ulaganju sredstava.

Sredstva za pokriće jamstvenog fonda u visini 5.305.688 KM uložena su u sljedeće namjene:

❖ Nenamjenski depozit predviđen čl.7.Pravilnika	1.500.000	26,45%
---	-----------	--------

❖ Dionice kojima se trguje na org.tržiš.u BIH	612.573	10,80%
❖ Nekretnine	1.397.089	24,64%
❖ Udjeli u privredna društva sa sjedištem u BiH	1.720.000	30,33%
❖ <u>Ulaganja u opremu</u>	76.025	1,34%
	5.305.687	93,56%

Sredstva za pokriće jamstvenog fonda uložena su djelom 93,56% u namjene propisane Pravilnikom.

Obaveze društva po poslovima životnog osiguranja na dan 31.12.2019. iznose 0,00 po poslovima iz osiguranja i 83.736 po ostalim poslovima.

Iznos gotovine na računima društva na 31.12.2019. je 188.871 KM. Iznos nenamjenskih depozita je 6.850.000 KM i vrijednosnih papira koji se mogu trenutno unovčiti je 1.175.293. Ukupna likvidna sredstva 8.214.164 KM.

Dospjele obaveze na 31.12.2019. iznose 29.003.

Koeficijent likvidnosti je 283,22 što znači da su likvidna sredstva značajno veća od obaveza.

Obzirom na sredstva kojima Društvo raspolaže i obveze koje Društvo ima, **konstatiram da je Društvo likvidno** i sposobno izvršavati na vrijeme sve obveze iz osiguranja i ostale obaveze.

Društvo je ostvarilo bruto dobit u iznosu 424.101 KM u poslovanju životnog osiguranja.

ZAKLJUČAK

Na osnovu svega iznijetog mogu se izvesti sljedeći zaključci o poslovanju u 2019.godini.

To bi prije svega bili:

- Stupanj ažurnosti u isplati likvidiranih šteta dobar
- Društvo ima osiguran jamstveni fond u visini predviđenoj Zakonom.
- Društvo poštuje čl.31 Pravilnika i nenamjenski depozit iz sredstva jamstvenog fonda u visini 1.500.000 KM
- Obračun prijenosne premija za dodatna osiguranja uz životno osiguranje je izvršen u skladu s Mjerilima za prijenosne premije, Pravilnikom o formiranju i načinu obračuna prijenosnih premija, pravilima struke osiguranja i aktuarskom strukom.
- Pričuva za štete je realno određena u skladu s Mjerilima za pričuve šteta, Pravilnikom za formiranje i obračun pričuve šteta, pravilima struke osiguranja i aktuarskom strukom
- Matematička pričuva osiguranja života je obračunata u skladu s Mjerilima za matematičku pričuvu, životnih osiguranja, Pravilnikom za matematičku pričuvu životnih osiguranja, pravilima struke osiguranja i aktuarskom strukom
- Matematička pričuva pokrivena je sredstvima uloženim u namjene propisane Pravilnikom o ulaganju sredstava
- Tehničke rezerve životnog osiguranja pokrivena su sredstvima na računu i nenamjenskim depozitima
- Koeficijent likvidnosti je povoljan, likvidna sredstva su višestruko veća od dospjelih obveza.

Sa stanovišta aktuarske struke, a na osnovu svega iznijetog, dajem POZITIVNO mišljenje na godišnja izvješća o poslovanju za poslove životnog osiguranja ADRIATIC osiguranja d.d., a prije svega što Društvo na vrijeme isplaćuje odštete i osigurane svote po doživljenju, matematička rezerva i tehničke rezerve obračunate su u realnom iznosu, te koeficijent likvidnosti je višestruko veći od dospjelih obveza.

Sarajevo, 26.03.2020.godine

Željka Barun

Ovlašteni aktuar

